

אור דוד

מוקדש
הבה"ח
דוד
צברדלינג ז"ל
בן שלמה זלמן
ושושנה נעמי
ה'ו.

פרשה	כניסת שבת			יציאת שבת			מס' גיליון
	ירושלים	יבנה	מצפה רמון	ירושלים	יבנה	מצפה רמון	
וירא	17:19	17:36	17:33	18:31	18:33	18:33	18

"דבר בעיתו מה טוב" – מאורעות התנ"ך בתאריך היומי, על פי ספרו של הבה"ח דוד צברדלינג ז"ל.

י"ז חשוון: ו נחם בן נחם שש מאות שנה והמבול היה מים על הארץ: ז ויבא נח ובניו ונאשתו ונשי בניו אתו אל התבה מפני מי המבול: ח מן הבהמה הטהורה ומן הבהמה אשר איננה טהרה ומן העוף וכל אשר למש על האדמה: ט שנים שנים באו אל נח אל התבה זכר ונקבה כאשר צוה אלהים את נח: י ויהי לשבעת הימים ומי המבול היה על הארץ: יא בשנת שש מאות שנה לחיי נח בחדש השני בשבעה עשר יום לחדש ביום הזה נבקעו כל מעינת תהום רבה וארפת השמים נפתחו: יב ויהי הגשם על הארץ ארבעים יום וארבעים לילה: יג בעצם היום הזה בא נח ונשים ונחם וניפת בני נח ונאשת נח ושלשת נשי בניו אתם אל התבה: יד המה וכל הסחיה למינה וכל הבהמה למינה וכל הרמש הרמש על הארץ למינהו וכל העוף למינהו כל צפור כל כנף: טו ויבאו אל נח אל התבה שנים שנים מכל הבשר אשר בו רוח חיים: טז ונקבה מכל בשר באו כאשר צוה אתו אלהים ויסגר יהוה בעדו: יז ויהי המבול ארבעים יום על הארץ ויירבו המים וישאו את התבה ותרם מעל הארץ: יח ויגברו המים ויירבו מאד על הארץ ונח וכל התבה על פני המים: יט והמים גברו מאד מאד על הארץ ויכסו כל ההרים הגבהים אשר תחת כל השמים: כ חמש עשרה אמה מלמעלה גברו המים ויכסו ההרים: כא ויגוע כל בשר הרמש על הארץ בעוף ובבהמה ובחיה ובכל השרץ השרץ על הארץ וכל האדם: כב כל אשר נשמת רוח חיים באפיו מכל אשר בחרבה מתו: כג וימח את כל היקום אשר על פני האדמה מאדם עד רמש ועד עוף השמים וימחו מן הארץ וישאר אף נח ואשר אתו בתבה: כד ויגברו המים על הארץ חמשים ומאת יום:

(בראשית ז, כד)

(פסוק יא וסדר עולם פרק ד)

י (ותקח רצפה בת איה את השק ותטהו לה אל הצור מתחלת קציר) עד נתפד מים עליהם מן השמים ולא נתנה עוף השמים לנוח עליהם יומם ואת חית השדה לילה:

(שמואל ב' כא, חצי פסוק י)

(במדבר רבה ח, ד)

מר"ן בן איש חי – פרשת וירא שנה שניה.

א. לפי דעת רבינו הארי"ז ז"ל צריך לומר בקבלת שבת שני פעמים "בואי כלה" בקול רם ופעם אחת בלחש ומה שלא הזכירו ב"תיקונים" אלא רק תרין זמנים, מפורש הטעם בדברי רבינו ז"ל, יעין שם. ומפורש בדבריו כי שתי פעמים בקול רם, כנגד חכמה ובינה דיצירה, ופעם אחת בלחש, כנגד הדעת דיצירה אשר איננו מכלל העשר ספירות, וכנזכר בשער הכוונות. ואע"ג שזהו הטעם האמיתי, עם כל זה דברי תורה כפטיש יפוצץ סלע. ונראה לי, בס"ד, עוד טעם אחר לפי הפשט: כי האדם צריך לקבל השבת בקדושת המחשבה והדבור ומעשה, דלכתחילה צריך לשמרו גם בהרהור, ולכן אומרים שתי פעמים "בואי כלה" בקול רם כנגד הדיבור מעשה, שהם גלויים ונכרים לכל; ואומרים פעם אחת בלחש, כנגד המחשבה שהיא נסתרת ואינה נכרת לשום אדם, כי אם לה' לבדו.

ונראה לי, בס"ד: "באי כלה" עולה מספר "חיים", דקדושת השבת היא מחיים העליונים, ולכן לא נתנה אלא לישראל דכתיב בהו (דברים ד, ד): "חיים כולכם היום". וידוע, תיבת "היום" דרשו רבותינו זכרונם לברכה (שבת קיז:): על סעודות השבת, בתלתא "היום" דכתיב בפרשת בשלח. גם נראה לי, בסיעתא דשמיא: שלוש פעמים "באי כלה" עולה מספר "צדיק", רמז ליסוד צדיק הכתוב במזמור השבת: "צדיק כתמר יפרח"; ומפורש סודו בשער-הכוונות, יעין שם. גם הם מספר י"ב פעמים "טוב", דקדושת השבת מושכת טוב לי"ב שבטי ישראל מן י"ב פרצופי האצילות. גם שני פעמים "באי כלה" דקול רם הם מספר "קול", ופעם אחת "באי כלה" דלחש הוא מספר "חיים", הרי "קול חיים", והבן זה. גם נראה לי, בס"ד: "באי" עולה "אהבה", כי אות יו"ד נחלקת לשני ההי"ן, ואז: "באי" אותיות "אהבה"; ואומרים שלוש פעמים "באי", רמז, כי לעת עתה צריך להתקשר במדת האהבה, במחשבה ובדיבור ובמעשה, ולהתרחק מן ההשגחה והמחלוקת; וכמו שכתב הגאון חיד"א ז"ל ב"מורה באצבע", אות ק"ם: כעלות המנחה בערב שבת קודש, הנה הוא עת מסוכן למחלוקת בין איש לאשתו ובין המשרתים, והסטרא-אחרא טורחת הרבה לחרחר ריב, והאיש הירא יכוף יצרו שלא יעורר שום מחלוקת והקפדה, ואדברא, יבקש שלום יעין שם.

ודע, כי הנה כל אדם העושה קטטה ומריבה עם אשתו או בניו או משרתיו, ודאי נראה לו שהדין עמו, וראוי לריב על המכשלה שיצאה מתחת ידם בעיני הבית. אך באמת, מי שיש לו מוח בקדקדו, בין יבין שאם יצא איזה מכשול מתחת ידם, איננו נעשה מאתם, ואין זה מעשה ידיהם, אלא הוא מעשה שטן כדי לחרחר ריב ומדון בעת ההיא. ואם השטן עומד כנגד האשה או המשרת ומכשילם בעיני הבית, לעשות דבר שאינו מתוקן לבעל הבית; מה כוחם לדחות מעשה שטן? וכי יש אדם שיוכל להלחם עם השטן ולנצחו? מי זה יאמר "יכלתי ונצחתי"? על כן כל איש מבין, כשיראה איזה מכשול וחסרון בעיניו של הבית, לא ישים אשמה על אשתו ומשרתיו לריב אתם, אלא יתן אל לבו התנצלות הזאת שכתבנו, כי אמת היא, ואז ישתוק ולא יריב אתם ולא יתכעס, וטוב לו בעולם הזה ובעולם הבא.

והאיש המשכיל יפקח עיניו ויראה בההיא עובדא דאיתא בנדרים, דף ס"ו, עמוד ב, בההוא בר בבל דסליק לארעא דישראל, ונסיב אתתא ואמר לה: בשילי תרין טלופחי! פירוש, עדשים; ובשלה תרין ממש. למחר אמר לה בשילי גריוא! ובשלה שיעור רב. אמר לה: אייתי לי תרין בוצינין! פירוש, אבטיחים; והביאה לו תרין שרגין. אמר לה: תברי יתהון על בבא! פירוש, על פתח החצר; והיא הלכה ושברתם על ראש בבא בן בוטא עליו השלום; עין שם. ולא כתבו חכמי התלמוד מעשה ז', אלא להודיענו כמה צריך האדם להיות סבלן, בפרט בדברים שנכשלים בהם בני ביתו לפי תומם, אע"פ שהם קשים שאין טבע החומרי סובלן, כי לפי מזג וחומר האדם, היה ראוי שאותו האיש יכנה ויקללנה ויגרשנה על הפתיות שהייתה בה, ועם כל זה סבל ושמר לפיו מחסום והשיב ידו מעשות רע. וכבר נודע מה שנאמר בגמרא בהנך אנשי דהוה השטן מתגרה בהם בליל-שבת לעשות מריבה גדולה ביניהם, ואקלע רבי מאיר להתם שלשה שבתות עד דעבדו שלמא, ושמע שקרא השטן: "וי, דאפקי רבי מאיר לההוא גברא מביתיה!" נמצא, המקפיד ועושה מריבה, הוא מחזיק ידיו של שטן; ולהפך הוא מגרשו, וגבר ישראל.

זרע שמשון – 'זרע שמשון' פר' וירא אות טו.

'וְאֵת הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר פָּתַח הַבַּיִת הֵכֵן בַּסְנוּרִים מִקֵּטָן וְעַד גְּדוֹל וְיֵלֶאוּ לְמִצָּא הַפֶּתַח.' (יט יא): יש לפרש הטעם שנענשו דוקא במכת סנוורים, משום דעיקר חטאם של אנשי סדום, שהיה להם עין רעה וחומדים ממון אחרים כמבואר בחז"ל ובמדרשים, לכך מדה במדה לקו בעין. ונראה לומר עוד, דזה הטעם במה דאיתא בגמרא (עירובין יז): מלח סדומית מסמא את העיניים. עפ"י מה דאיתא במדרשים (עיין בלבוש סימן קסז) שהמלח שמביאים על השולחן מגין מן הפורענות. והנה אשתו של לוט לא רצתה להביא מלח על השולחן לאורחים, כדאיתא במדרש (ב"ר נ ד) שלוט אמר לה להביא מלח, ואמרה לו אף המנהג הרע הזה אתה רוצה להנהיג במקום הזה. וממילא לא היה להם את המלח שיגין עליהם, ואז אירע הפורענות הראשון שהיה ראוי המלח להגין ומפני שלא הביאו אותו לא הגין עליהם והוכו מכת הסנוורים שהיתה בסדום, ומאז המלח של סדום מסמא את העיניים וגורמת לסנוורים.

אילן החיים – פירוש הסולם על הזוהר הקדוש וירא דפנ"י צ"ז ע"א.

א) רבי חייא פתח הנצנים וגו': ר"ח פתח כי לא המסיר וגו', נסתר בה כל אלו התולדות הקב"ה, שלא היה נמצא בעולם מטרם שנברא כתוב הנצנים נראו בארץ עת הזמיר ולא נגלו, והשמים נעצרו ולא המסירו על האדם. כיון שנמצא האדם נמצא הכל. וגו', הנצנים נראו בארץ, פירוש, כאשר ברא הארץ, משום שאדם אין וגו', שלא נמצא ועוד ד) בחר דחטא וכו' אחר שחטא, נסתלק הכל הקב"ה את העולם נתן בהארץ כל הכח הראוי לא נברא. והכל נעבד מלהגלות בסבתה. כיון מהעולם ונתקלה הארץ. וז"ש ארורה לה, והכל היה בהארץ. אבל לא הוציאה פירות דאחיו וכו': כיון שנראה אדם מיד הנצנים האדם בעבורך וגו'. וכתוב כי תעבוד את כהעולם עד שנברא האדם. כיון שנברא האדם. נראו בארץ, וכל הכחות שנסתר נתגלו האדם וגו'. וכתוב, וקץ ודרדר תצמיח לך. הכל נראה בעולם שהארץ גילתה פירות וכוותי' שנפקדו בה. ואז נאמר הנצנים נראו בארץ. ג) עת הזמיר הגיע, וכו': פירוש, שנתתקן ב) כנוונא דא. וכו': כעין זה לא נתנו השמים תקון של שירות ותשבחות, לומר לפני כחות להארץ, עד שבא אדם. הקב"ה, מה שלא היה מטרם שנברא האדם. וז"ש וכל שיח השדה טרם היה בארץ וגו', וקול התור נשמע בארצנו, זהו הדיבור של

"אביעה חידות מני קדם" חידון לפרשת "הארץ הנשאר" (יהושע יג - טו) חיבורו של הבח"ה דוד צברדלינג ז"ל.

א. מי הנזיל ביזר עם יהושע בן נון	ד. אותה ארץ אשר בה
את הארץ, במצות רוזום וזנזון	נשבע משה לכלב שיקבלה
ב. כיצד נזלו בני ישראל את נזולתם	ה. איזה ים במזרז גבולם
כפי עציזות משה אותם	של בני יהודה למשפוזתם
ג. מי שכנים לבני ראובן	ו. באיזה לשון הבטיז משה
שלקזו נזולתם מעבר לירדן	שכלב את הארץ שוב יראה

פתרונות לפרשת לך לך: ארורים, בית אלקי, גדלות, דום, הישר, ויצטירו.

הודעות: ב-ו' כסליו יערך כנס "מקושרים" של ידידי אשלג לכבוד שלושים שנה לנשיאות כבוד האדמו"ר שליט"א. הכנס יכלול נושאים להפצת הזוהר הקדוש בידוע שעל ידו יצאו מהגלות כפי שציין רשב"י בספרו: "ובגלל שעתידים ישראל לטעום מאילן החיים שהוא ספר הזוהר הקדוש, יצאו על ידו מן הגלות." (הזוהר, נשא אות צ')

פרטים נוספים על הכנס ימסרו בגיליונות הבאים.

נפתח אתר חדש בשם "כתובה כהלכתה" www.ketuba.org.il המדבר על הלכות כתובה.

לתגובות, הקדשות ושאלות: or.david.way@gmail.com

שבת שלום